

מרכז תרבות דתי לנוער
נוה שאנן (ע"ר)

מרכז
תרבות
דתי

עלון

נוה שאנן

פרידה מאהרון מלמד / פרופ' אליעזר רובינזון

הכרתי את אהרון לראשונה לפני כ- 78 שנים בהיותנו נערים בבית הספר ת"ת מזרחי בירושלים. סבו, הרב אוסטרובסקי שהתבקש להכין אותי לקריאת פרשת הבר מצווה שלי, המליץ על אהרון, בן גילי, לעשות זאת. כנראה שכבר אז ניחן ביכולת המוזיקלית שלו...

שנינו היינו תלמידים בבית הספר ת"ת מזרחי שלימים הפך לבית ספר הימלפרב בירושלים. אחרי סיום בית ספר יסודי, אהרון עבר לסמינר ליפשיץ ואני לבית ספר מעלה. לאחר שנים, היינו שכנים באותו שיכון ברחוב בצלאל פינת אוסישקין בירושלים. דבורה וטובה חלקו מידע על גידול ילדים והידידות ביניהן ובין הזוגות הלכה והעמיקה. בהמשך, אהרון התמנה למשרת שופט נוער בחיפה ומשפחת מלמד עברה לחיפה. אהרון שפעל רבות לארגן את הקהילה הדתית הצעירה בשכונה, פעל מול כל גורמי העירייה לקבל אכסניה לבית כנסת לנוער, עד שהצליח לקבל מראש העיר אבא חושי, צריך ששימש כקופת חולים.

כך הונחה התשתית הראשונה ל - "מניין הנוער". בשנת 1968 נבחרתי להקים את המערך האונקולוגי בבית חולים רמב"ם ולהיות מנהלו הראשון. כמובן שהתייעצנו עם דבורה ואהרון לגבי מיקום המגורים בחיפה. הם המליצו לנו בחום לעבור לנווה שאנן וכך היה.

מספר המתפללים בצריף הלך וגדל וביניהם זוגות צעירים שעלו מארצות הברית שדבורה קרבה אותם. המקום התחיל להיות צפוף מלהכיל את כל המתפללים, וחלק מהמתפללים הקימו מניין נוסף בבית הספר רמב"ם.

אהרון הבין שהגיעה העת להתחיל בהקמת מרכז תרבות דתי לנוער. התארגנו קבוצת חברים בראשות אהרון שנבחר לנשיא העמותה ואני התבקשתי להיות יו"ר העמותה, היות ואהרון כשופט לא יכול היה לטפל בנושאי תרומות וכספים.

צרפנו לעמותה חברים נוספים שתרמו במגוון תחומי עיסוקם להקמת המרכז והשגת מטרותיו, כולנו פעלנו בהתנדבות.

פינוי לכל בתי הכנסת ולתושבי השכונה לסייע בתרומות להקמת המרכז וגם נעזרנו במשרדי ממשלה.

באותו זמן החליטה עיריית חיפה להקים מקלט עבור בית ספר רמב"ם. הוצע להקים את המקלט במקום הצריף. שכנענו את העירייה שנוסיף, על חשבוננו שטח נוסף כמרתף לטובת מנין הנוער.

המשכנו בבניית קומת הקרקע ושכנענו את הקבלן שיתרום חלק מבניית קומת הקרקע עבור אולם רב תכליתי. לקומת הקרקע ("האקווריום") עברו חברי מניין "הצעירים" שהתפללו בבית הספר. בהמשך נבנו שאר קומות המרכז ובסיום הבנייה, מניין הנוער עבר מהמרתף לקומות העליונות של המרכז.

אהרון תרם רבות לרוח טובה ולעבודת צוות של כל חברי העמותה. כולנו נזכור את היותו שליח ציבור בימים הנוראים ובשבתות של ברכת החודש, עם קולו הערב וניגוניו המיוחדים.

המשך בעמוד 2

העלון מוקדש לעילוי נשמת
השופט אהרון מלמד ז"ל

דברים לזכרו

המשך מעמוד 2

אהרון היה פעיל מאוד גם בהיבטים חברתיים וארגון טיולים בארץ ובחו"ל יחד עם חברים נוספים מהקהילה. אהרון העביר במשך עשרות שנים, שיעורי פרשת שבוע בשבתות לילדי השכונה, בביתם ברחוב הגליל, כמובן עם כיבוד שדבורה הכינה. אהרון היה אוהב שלום ורודף שלום ותמיד דיבר על הצורך בבניית קהילה מאוחדת ומקבלת בסבר פנים יפות את המצטרפים החדשים. כך גדלה הקהילה מעשרות משפחות למאות רבות של משפחות וחברים שהצטרפו אליה. אהרון יחסר לנו מאוד ומי ייתן שרוחו ופועלו בתחום המשפחתי, החברתי והציבורי יהיו נר לרגלינו למשך שנים רבות וטובות. יהי זכרו ברוך.

הספד לעילוי נשמת השופט אהרן מלמד ז"ל / יו"ר העמותה - עו"ד פז גליקמן

כמי שנולד בנווה שאנן נראה כי אהרן מלמד ז"ל היה שם מאז ומתמיד אחד ממנהיגי הקהילה. בני הדור שלי נולדו כבר לתוך עובדה מוגמרת למרכז פעיל ותוסס כמעט 24/7 משעות הבוקר המוקדמות ועד שעות הליל. אבל אסור לנו לקחת שום דבר כמובן מאליו ומאחורי הקמת המרכז עמדה חבורה של אנשים שהבינו שיש צורך ממשי להקמת בית שני לנוער ופעלו ללא לאות למען הקמתו. אהרן ז"ל היה חוד החנית של אותה חבורה עם פרופ' אליעזר רובינזון שידל"א, גדעון בן מיכאל ז"ל ועוד טובים ורבים אחרים. אותה חבורה פעלה תמידית ללא אגו ובשיתוף פעולה מלא. בדומה לאבנים למראשותיו של יעקב אבינו, שהפכו לאחת, כך אותה חבורה הפכה לקבוצה מלוכדת ומאוחדת שאהרן מוביל אותה בגאון. לפני למעלה מעשור החליטה הנהלת המרכז, ואהרן בראשה, לצרף את בני הדור הצעיר כחברי העמותה והנהלה. זכיתי להיות מאותם חברים חדשים, אהרן קיבל את פני כולנו בנועם כסב המחבק את נכדיו. ידוע ציטוטו המפורסם של יגאל אלון ז"ל "עם שאינו יודע את עברו, ההווה שלו דל ועתידו לוט בערפל". אהרן דאג ללמד אותנו, חברי הנהלה הצעירים, שיעור בהיסטוריה מיומו הראשון של המרכז וכיצד העניינים החלו והתנהלו, והכול תמיד על מי מנוחות ובסבלנות רבה. אהרן מעולם לא עשה מעצמו "עניין" ותמיד דיבר אל כל אדם בגובה העיניים למרות היותו נשיא בית המשפט לנוער, יו"ר הנהלת המרכז ומכללת שאנן, יקיר העיר ועוד. ולכן לא הייתה זו יד המקרה שאהרן הלך לעולמו בעיצומו של חג החנוכה - חג האור. מאור פניו והאור שהוא הפיץ סביבו מתוך צניעות והרצון לעשות טוב היו סמליו לאורך כל שנות פעילותו. נפלה בחלקי הזכות, עת התמתנתי לתפקיד יו"ר ההנהלה, לארגן בט"ו בשבט לפני כשלוש שנים ערב הוקרה, לאותו דור נפילים שהקים את המרכז. אהרן כיבב באותו ערב יחד עם שותפו וחברו הטוב פרופ' רובינזון. חשיבות הערב הייתה, בכך שהם ושותפיהם להקמת המרכז ידעו עוד בחייהם, שאנחנו הקהילה מוקירים אותם ואת פועלם, כולי תקווה שאהרן חש את ההוקרה והאהבה הרבה לפועלו. אשרינו שזכינו שאהרן ז"ל היה מאבני הראשה של קהילתנו והלוואי ונדע להמשיך, לקדם ולרומם את המרכז אותו ייסד.

יהי זכרו ברוך

בנצי כץ

דברים לזכרו של אהרן מלמד ז"ל

קשה לעכל ולדבר על אהרן ז"ל בלשון עבר, הלב והראש מסרבים להשלים עם המציאות. הכרתי והוקרתי את אהרן ז"ל קרוב ליובל שנים. קיימנו פגישות, שיחות מאז בחירתי למנהל מרכז תרבות דתי בשנת 1978 ועד לחודשים האחרונים לחייו כאשר בתקופת הקורונה היה מגיע בשבתות להתפלל אצלנו בחצר עם בנו גבריאל, חתנו בומש או העובד הצמוד אליו.

החיך לא מש מפניו, פנים מאירות, מקרבות היו מסימני ההיכר של אהרן ז"ל.

עשרות רבות של פגישות איתו בביתו בנושאים הקשורים לפעילויות המרכז והמכון ללימודי השואה. השיחות נסובו בתכני הפעילויות והתוכניות בעיקר בנושאי תרבות, קליטת עלייה וקרוב רחוקים.

דבורה רעייתו תבדל לחיים טובים וארוכים היתה מגישה בקביעות כוס פרי סחוט טרי ופירות העונה.

הרעיון המרכזי שאהרן ז"ל כיון אותי היה בקירוב רחוקים וקליטת עלייה בקהילה ובשכונה. שילוב בני נוער בחינוך הממלכתי בשכונה בפעילויות המרכז. הנגשת הספריה בנושאי תרבות יהודית להכנת עבודות תלמידים, להכרת "ארון הספרים היהודי". קיום מניין נוער מיוחד בליל "כל נדרי" לאחר סיום התפילה הרגילה לתלמידי עירוני ג' בסמוך לבית המרקחת, לבושים בחולצות לבנות עם כיפה וללא, הבנות במכנסיים, עלו למניין הנוער לתפילה מודרכת ומוסברת.

לא היה מאושר מאהרן ז"ל למראה זה.

תחום מרכזי נוסף היה בקליטת עלייה, ביתם של דבורה ואהרון היה פתוח לרווחה מעולים מאנגליה וארה"ב בעבר הרחוק יותר ובהמשך מסוף שנות ה-90 במאה הקודמת עולים מרוסיה ומארצות חבר העמים. אהרן ז"ל היה שותף מלא ופעיל בהקמת "המכון ללימודי השואה" יחד עם פרופ' אליעזר רובינזון שיבדל לחיים טובים וארוכים. היה מעורב בתכני הפעילויות והמריץ להביא כמה שיותר תלמידים מהחינוך הממלכתי.

אביו הרב אברהם מלמד ז"ל היה מתגאה באומרו "אני מתפלל במניין הצעירים (באקוריום) ואהרן מתפלל במניין הנוער, בינתיים מניין הצעירים "משכן שאנן" התדלדל ומתפלליו התבגרו מאוד.

שיחותיו של אהרון היו מתובלות לרוב מעיסוקיו כנשיא בתי המשפט לנוער בישראל והמוטו שלו היה כשם ספרו "ענישה או שיקום", ברור לכל כי דגל, הוביל ופסק לטובת השיקום. ידוע רק למעטים בקהילה, כי אהרון ז"ל כיהן אף כיו"ר הועדה העירוני לבחירת "יקירי חיפה", מר יונה יהב-ראש העיר, היה מגדולי אוהדיו. אהרון ז"ל ואליעזר יבדל לחיים טובים וארוכים היו מכובדים ומתקבלים בסבר פנים יפות, במאור פנים אצל ראש העיר, מאבא חושי, אריה גוראל זכרונם לברכה ועד עמרם מצנע ויונה יהב. דלתותיהם וליבם היו פתוחים ונענו ברצון לבקשותיהם. עזרו וסייעו במשאבים ויכולות לפתח, להרחיב ולקדם את המרכז והמכון ללימודי השואה.

פרופ' אליעזר רובינזון כיו"ר ואהרן מלמד ז"ל כנשיא המרכז.

אהרן ז"ל היה תמיד הדמות המגשרת, מפשרת ומציע הצעה לכל עניו ופתרונות לבעיות.

זכרו לא ימש מאיתנו לעולמים... יהי זכרו ברוך.

ד"ר ניסן אררט

הענווה - לאהרון מלמד ז"ל

אחיו וילדיו של אהרון מלמד - כל אחד מנקודת-מבטו - ביקשו לצייר את דמותו, רבת-הפנים, של אהובם. להלן, בקצרה, דברים שמצאתי לנכון להעלות אודותיו - במושב הראשון של האבלות .

שנינו באבות דרבי נתן [ז', שכטר פרק כ"ד]: "הלל אומר: הווי מתלמידיו של אהרון - אוהב שלום ורודף שלום; אוהב את הבריות ומקרבם לתורה; הווי מתלמידיו של אהרון - **עניו**, כדרך שהיה אהרון; שנאמר {צפניה ב', ג}: "בקשו את ה' כל עניו ארץ".

הסיפור המקראי, בפתיחתו, ממחיש את התנהגות אהרון - הבכור והבכיר: "לך לקראת משה המדברה" - כדי להתייצב עמו אל מול פרעה: " לשלח את ישראל". והסיפור מסיים: ב"וידום אהרון"; ובדבריו למשה: "ואכלתי חטאת היום - הייטב בעיני ה' ?!". אהרון מוצג, כמי שנכון להיקלע לשני מצבים מנוגדים - בתייחסתו לאחיו משה:מחד - הליכה לקראתו; ומאידך - עמידה על דעתו.

ואכן, על דרך ממוצעת מעין זו , מציע רמב"ם את הגדרתו **לענווה** {פרקי אבות ד', ד}; "כי **הענווה** היא מן המידות המעולות; והיא **ממוצעת** - **בין הגאווה ושפלות-הרוח**". רוצה לומר: **העניו** ניצב - בין ההכרעה העצמית והנכונות לפעולה אמיצה - בעת המבחן המעשי; לבין התודעה העצמית - על גבולות היכולת שלו. ומכאן נכונותו - אף להיות מוכן לוותר - על העשייה בסיטואציה המסויימת, שנקלע אליה.

כל מי שהכיר את אהרון מלמד, יכול להעיד, על מידה זו של **ענווה**, שהדריכה אותו כל חייו: כמחנך, יוזם, מפעיל ופועל - בלא סתירה עם היותו **עניו**.

זיכרונות

לזכרו של אהרון מלמד - שרית כהן

כמי שנולדה, גדלה, בגרה ואף הקימה את ביתה שלה, גידלה את ילדיה (וכעת גם נכדיה, ב"ה), בין "כתלי" קהילת מרכז תרבות דתי נווה שאנן, וכעובדת מרכז התרבות ב 27 השנים האחרונות - אני רואה כזכות את ההזדמנות להעלות את זכרו של אהרון מלמד ז"ל. דמות שליוותה אותי, במידה מסוימת, משחר ילדותי ועד ימינו אלה:

אישיות חביבה ונעימה, הדורה ומרשימה, מקרינה סמכות, ביטחון ועוצמה, ניסיון רב וחכמת חיים.

אחד מעמודי התווך של קהילתנו, הן כבעל תפילה קבוע במניין הנוער (ב"שבת מברכין" ובחגים), בקולו העמוק והנעים ובנוסח תפילה מסוגנן ומלא רגש, שחדר עמוק ונחרט בלב כולנו לעד, כגירסא דינקותא.

עשייתו הרבה למען הקהילה ומרכז התרבות, תוך לקיחת אחריות לעמוד בראש החץ, בהנהלת המרכז, ולהוביל את המחנה בדרך. שימוש בקשריו הרבים ובמעמדו הרם לקידום מטרות ציבוריות בפני ראשיות העיר והמדינה, ותמיד תמיד בענווה, בנועם הליכות ובחיוך.

המשפחה הענפה והיפה שהקים וגידל בשכונתנו, ביחד עם רעייתו שתיבדל לחיים ארוכים, משפחה בה כל אחד ואחת תרמו את חלקם בעשייה הקהילתית, כדמויות מפתח (בסניף בני עקיבא ובבתי הספר...).

כל הנ"ל ועוד, היווה מקור גאווה עבורי אישית, ועבור קהילתנו ושכונתנו, שהתברכה באנשים ובמשפחות שכאלה.

לצערי, נבצר ממני להגיע ללוויה ולניחום האבלים, ולחלוק לו את הכבוד האחרון שבוודאי הגיע לו, וזאת בשל מחלת שפעת ממנה סבלתי בדיוק אז.

יהיו דברי אלה כדברי ניחומים והבעת הוקרה והערכה רבה, לו, לפועלו, ולמשפחתו היקרה, שמן הסתם הולכת בדרכיו וממשיכה את את רוח פועלו, באשר היא.

ת.נ.צ.ב.ה.

זיכרונות / ד"ר רבקה תמימה קלנר

היינו בפגישה השנתית של המניין. כגבאית אמרתי משהו, לא זוכרת מה. מישהו התנגד לדברי, אני לא זוכרת מי. פתאום אני שומעת את אבא שלך אומר: יש פה מספר כזה וכזה של גבאים פה רק לאחת מהם יש דוקטורט. המשפט הזה, מהמקור המכובד הזה (השופט הנכבד והחזן המדהים, לוחם במלחמת העצמאות) הוא אחד מאבני היסוד של תחושת המסוגלות שלי, של ערך העצמי שלי.

כבוד החזן, תודה, עכשיו לך תשיר עם כל הצדיקים והצדיקות שם בשמיים.

ברכות ואיחולים

• **אירוסין - "וארשתוך לי לעולם...וארשתוך לי באמונה" (הושע ב')**

- למשפ' תרצה וצבי רוט לאירוסין הנכדים יהונתן ודביר
- למשפ' שרה ואיציק פוגל לאירוסין הבת נופר עם איתן סוויסה
- למשפ' רינה וחיים מייזלס לאירוסין הנכדה אליה

• **נישואים - "קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה" (ירמיהו ל"ג י"א)**

- למשפ' שרה ואבי כהן לנישואי הבן יגל
- לגב' רבקה אורבך לנישואי הנכד
- לגב' ברכה רפפורט לנישואי הנכדה הדס

• **בר /בת מצווה - "בני תורתי אל תשכח ומצוותי יצור על לבך" (משלי ג' א')**

- למשפ' מרים ועקיבא גרצוולף לבת המצווה של הנכדה ניצן
- למשפ' לאה ויעקב פלדמן לבר המצווה של הבן יאיר
- למשפ' תרצה וצבי רוט לבר המצווה של הנכד
- למשפ' דבי ומשה בן לבר המצווה של הנכד

• **לנכדים ונינים - "וראה בנים לבניך" (תהילים)**

- למשפ' תרצה וצבי רוט להולדת הנינה
- למשפ' קלרה ושמואל מייסטר להולדת הנכד
- למשפ' ברוריה ויוני רובינזון להולדת הנכד
- למשפ' יונית ושמחה ברון להולדת הנכד
- למשפ' רונית ודוד אשכנזי להולדת הנכד
- למשפ' אודיה ואריאל בן יצחק להולדת הנכד
- למשפ' יוניתה ושמואל אפריאל להולדת הנין
- לפרופ' אליעזר רובינזון להולדת הנין
- לגב' דליה לשצינסקי להולדת הנין

אבלים - "המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד"

- לבת שבע חפר וילדיה במות הבעל / האב מיכאל ז"ל

צפרירה וורקר

אבאלה שלי

הבוקר קמנו מהשיבעה על אבי מורי, תחושה של זכות עצומה להיות בת שלו, זכות עצומה לדרך בה יצא מן העולם, כשדקות ספורות לפני שעלה לגנזי מרומים, כשהוא בקושי נושם, סיפר על סיפורי ה"הגנה" בירושלים טרם קום המדינה, משתפת בדברי הפרידה שכתבתי שהם רק נגיעות במקצת שבחו. השאיר לנו מורשת מחייבת מאוד יהי רצון שנזכה להצליח להמשיך ללכת בדרכו ולהביא עוד אור לעולם.

אבאלה שלי,

זכיתי להפרד ממך ביום ראשון פרידה מתוקה ועמוקה. הדלקנו נרות יחד ושרנו עם אמא שעה ארוכה של נחת ושמחה. למדנו יחד את השפת אמת שקורא למצוא בכל אדם את הנקודה הגנוזה בו ונזכרתי איך לימדת אותנו את זה כל החיים. השארת לנו מורשת יקרה מפז. הילד שגדל בין נפילים כמו ר' אריה ליון, סבא הרב אוסטרובסקי ואחיו הרב המאירי ומהצד השני סבא מלמד הרב של ויטבסק בן לסבא אברשה הגדול ואח למחנך הדגול והאהוב דוד יוסי מלמד. לוחם בהגנה מגיל 16 כשסבא המפקד, מחנך מבטן ומלידה בהשראה וחינוך מנחמה ליבוביץ', מדרך נערץ בבני עקיבא. אהבת לספר כיצד הלכת מבית לבית ושכנעת את הורי החניכים שלך להסכים לשלוח את ילדיהם ללמוד בישיבת כפר הרא"ה, הרגשת שותף מלא להקמתה.

גדלנו בבית פתוח לילדי השכונה בקידושים, בפרשת שבוע עם כיבוד טעים שאמא תבדל"א הכינה. ארחתם משפחות וסטודנטים עולים, עם אחד מהם זכיתי להקים בית. פעילות עניפה בבניית קהילת נווה שאנן ומרכז תרבות דתי לנוער מתוך חזון לנוער חדור באהבת תורה ובערכים של אהבת אדם. גידלת אותנו על יהדות שמחוברת לכלל עם ישראל, שמכבדת כל אדם, תורת חיים המחוברת לחיים בכול רבדיהם.

גדלנו בבית מלא זמירות שבת ובכלל בשירה ומוסיקה והמון נשמה יתרה. יחד עם קהילת מניין הנוער גדלנו על החזנות והמנגינות שחצבת מאביך ומהמורשת המוסיקלית הירושלמית. עבור רבים אתה הפסקול של הימים הנוראים שלהם.

רבים מילדיך ונכדייך בחרו במקצועות של חינוך וטיפול ושואבים ממך את האמון ביכולת למצוא אצל כל אדם את הנשמה היתרה שלו ומשם לצמוח ולהאיר לעולם. בהחלטות הקשות של חיי שאבתי השראה מהאישיות הנדירה שלך.

האהבה שלך לאמא שרק גברה עם השנים, האור בפנים שלך בכל פעם שאמא הייתה נכנסת לחדר כשקמה מספר שעות אחרון מעוררים התפעלות והשתאות אצל כולנו. תמיד אמרת לנו שחשוב כל יום להגיד דברים טובים לבן הזוג ולהעריך את מה שיש לך. השארת לנו מורשת כה יקרה. מאחלת לכולנו שנזכה להמשיך ללכת בדרך שסללת לנו ולהביא עוד אור לעולם.

תודה עצומה ל Grace Laura Maglente ו ל Albert, המטפלים המסורים שטיפלו בך מתוך אהבה מקצועיות ומסירות אין קץ, תודה לכל מי שטרחו ובאו מקרוב ומרחוק.

משה והדסה גולדברג

הלל אומר הווה מתלמידיו של אהרן, אוהב שלום ורודף שלום, אוהב את הבריות...

אהרן היה איש אשכולות במלוא מובן המילה, ונציין מעט מעיסוקיו הרבים שבהם הוא הותיר חותם גדול. אהרון היה ממקימי מנין הנוער ומרכז התרבות בנו"ש. היה חזן בחסד, ורבים רבים שגדלו על ברכי נעימותיו המיוחדות - ממשיכים במסורת שלו ומפיצים את מנגינותיו בבתי כנסת רבים. בנוסף, אהרון היה שופט מעולה בעל רגישות מיוחדת לאדם שעומד מולו, וכך הוא זכה להיות ממקימי מערך בתי המשפט לנוער בארץ. נציין סיפור קטן בהקשר זה, היינו יוצאים עם אהרון ודבורה לצפות בסרטים בקולנוע, ובכל פעם היינו פוגשים שם בהפסקות מוכרי גלידה וממתקים שהיו מקבלים את כבוד השופט בברכה ובמאור פנים, שכן בזכותו הם השתקמו ולא נשלחו לרצות עונש מאסר.

יש עוד להוסיף כהנה וכהנה ואחרים וודאי יכתבו על כך.

אבל עבורנו, היה אהרון מגדלור של קליטת עליה.

הימים ימי שנות ה 60 הראשונות, התנאים במדינת ישראל לא פשוטים כלל ואינם כמו היום.

עלינו לא"י לחיפה. יוסק'ה שפירא מבני עקיבא הפנה אותנו למשפ' וגנברג אליהם הצטרפו לפגוש אותנו אהרן ודבורה מלמד - שהפכו להיות מעין משפחה מאמצת שלנו.

עם כל עיסוקיו של אהרן, הוא היה איתנו בקשר מתמיד, התעניין, יעץ, מהפרטים הקטנים של היכן למצוא דברים מסוימים בחיפה וגם להפנות אותנו לגורמים הנכונים בסוכנות, איך להציג את הדברים ומה לברר. ועוד הזמין אותנו לאירועי הקהילה והשכונה, להיות חלק בלתי נפרד מהקהילה, וזה היה לנו חשוב מאד ועודד אותנו להשאר בארץ.

כאמור, לאהרן היתה הבנה בנפש האדם, חוכמה ותבונה יחד.

כאשר שאלנו אותו איך נשלם על דירה, השיב לנו בקריצה וברצינות: "תגידו להורים שאתם כאן בארץ, והם יעזרו לכם".

לימים נודע לנו שאהרן עזר לעולים עוד לפני שאנחנו הגענו לשכונה, אבל המשימה לא כ"כ צלחה בידו והם חזרו לחו"ל, ואהרן 'איים' שאם גם הגולדברגים לא ישארו, הוא יפסיק לעסוק במלאכת העליה והקליטה... (לא נראה שאכן כך היה עושה...)

ובכל אופן, לא היה צורך לבדוק את אמיתות המחשבה, שכן הרבה בזכותו של אהרן, רבים מקרובינו גם 'עשו עלייה' לשכונה, ובנוסף קבוצה גדולה של יוצאי מונסי הגיעה בעקבותיהם.

זכינו לביקורים רבים של אהרן ודבורה אצלנו ואנחנו היינו בני בית אצלם. וכך הם זכו לראות אותנו צומחים ונקלטים בשכונה ובישראל. הידיעה שאהרן ודבורה זוג ותיקים תמיד לידנו, בעצה, בחיוך, בעזרה ובפנים מאירות, נתנה לנו הרבה כח בשנים הראשונות וגם לאחר מכן.

אציין שעם השנים הבנתי שהם היו חבורה של אנשים טובים הקשורים ביניהם כבר מימי נעורם: יוסק'ה שפירא, משפ' וגנברג, אהרן מלמד והרב חיים דרוקמן, יהי זכרם ברוך.

משה והדסה גולדברג, ערכה בתם לאה לוי

שעת סיפור

מרכז תרבות דתי לנוער נווה שאנן-חיפה (ער)

רח' התיכון 39 | טל. 8226517

יום שלישי 24.1.2023

ב' בשבט תשפ"ג בשעה 17:00

גיאטרולף מציג:

הגנן והגן

לחנן יש גן עם עצים. בחורף, כדי לחמם את הבקתה, גדע חנן את העצים.

האם יצליח לתקן את הטעות לאחר שעשה כזו שטות?

סיפור מקורי בביצוע השחקן רועי דורון,

בשילוב מגוון אביזרים,

זובות ובשיתוף הילדים.

לגילאי 3-7

מחיר כרטיס לילד: 15 ש"ח

הורה/מלווה: 5 ש"ח

התשלום במזומן בלבד.

הספרייה נגישה לאנשים עם מוגבלות בניידות

אפגראל בספרייה

משרד
החינוך
והספורט

אגף
התכנון
והפיתוח

הזכות לשינויים שמורה

כתובת האתר - haifa.libraries.co.il

ישראל שבו - עורך הסרטים

זכיתי בשנים האחרונות לשהות שעות רבות בקרבת חברי הטוב אהרן. הפקת הסרט "אבא - השופט המשקם" יצרה הזדמנות לכך. **מי אני?** ישראל שבו, איש נווה שאנן מאז שנות השישים. חבר הנהלת העמותה שבנתה את מרכז תרבות דתי לנוער. עוסק בפרסום ותקשורת קהילתית, מתעד את הקהילה שבה אני חי. זכיתי בין היתר לצלם את האירועים הראשונים בקהילת נו"ש ממש בהתהוותה. את אהרן - השופט מלמד, הכרתי ב-1961 כשכן ברחוב הגליל 113. משפחת מלמד הצעירה דאז - זוג הורים דבורה ואהרן ושתי ילדות קטנות - גלילה וטליה. התיידדנו והיינו יחד בצוות שאירגן לצעירי הקהילה את המסיבות הראשונות: חנוכה ופורים, אירועי ימי העצמאות וכו'. בשנת 1996 עזבנו יחד עם משפחות נוספות כדי להקים ישוב חדש ולייהד את הגליל. הקמנו את מורשת - ישוב מקסים שחיים בו לא מעט מבני נווה שאנן. הקשר החם עם החברים מנווה שאנן נשמר. קומזיץ יום העצמאות שנהגנו לערוך מדי שנה ביערות דניה, העתיק את מקומו למורשת. זכינו לארח במשך כעשרים שנה בביתנו, יחד עם פנינה רעייתי, את חבורת נווה שאנן. במשך השנים התמקצעתי בצילום ועריכת וידאו ומה שהיה תחביב קליל, הפך לעיסוק כבד ואובססיבי שקהילת מורשת נהנית ממנה כיום. מסיבה זו תראו בכתבה שלי קישורים לסרטונים המתארים את הנאמר כאן.

מימין לשמאל:

פרופ' א. רובינזון

יב"א וטובים.

אהרן מלמד

נציג ועד נו"ש

ר' אריה בן צבי

הרב דוד כץ רב שכונת

רמות רמז

הרב נפתלי וייסבלום

רב שכונת נווה שאנן

זכרם לברכה.

טקס הנחת אבן פינה. חשון תשל"ה - 1974.

ישראל שבו - עורך הסרטים

ישראל, תעשה לנו סרט...

בשלהי 2019 ביקרתי את אהרן. סיפרתי לו שאני לומד קולנע ואשמח לעשות סרט על שופט הנוער - אהרן מלמד, כפרוייקט גמר. אהרן קיבל את הצעתי בהתלהבות וישר סיכמנו מה החומרים שיש להכין ואלו נושאים נשלב בסרט. הקורונה שפרצה בסוף השנה, מנעה מאיתנו מלהיפגש ורעיון הסרט נגזז בשלב זה. בראשית 2020 מצב בריאותו של אהרן התרופפה והמשפחה פנתה לעזרתה של רופאה מומחית. הרופאה, ד"ר אדוה, ערכה לאהרן בדיקת קבלה ושאלה אותו בין היתר, מה עוד היה רוצה לעשות בחיים. "סרט!" פסק אהרן. הרופאה לא הבינה אם זה רציני או הזוי. המשפחה השתתפה בזום בבדיקת הרופאה. הם הבהירו לד"ר אדוה שאכן, אהרן תיכנן לצלם סרט והקורונה מנעה את מפגשי הצילום. התגובה של דר' אדוה היתה "תגידו לישראל שיבוא מהר. מהר להתחיל עם הסרט". הרופאה הסבירה שחשוב מאוד שלמטופל שלה יהיו אתגרים והסרט הזה ממש נחוץ לאהרן. ואכן התחלתי מייד בצילומים בבית משפחת מלמד. אהרן שיתף פעולה בעניין רב. כעבור כחודש, הגעתי לצילומי השלמה ושמחתי לגלות שגיבור הסרט שלי לא דומה למי שצילמתי חודש לפני. אהרן התחיל להתאושש, זיק החיים ניצנץ בעיניו. אהרן דמה יותר לחבר שהיכרתי בעבר. הודעתי למשפחה שאני מצלם שוב, כי הגיבור שלנו עכשיו יותר פוטוגני. וכך, עם הזמן אהרן הלך והתאושש, בריאותו השתפרה ואני בחרתי להשקיע ולצלם אותו פעם שלישית. כי הוא פשוט נראה יותר טוב!

צילומי הסרט נמשכו. נכנסנו לשלב העריכה, שוב צילומי השלמה ועריכה סופית. נחשפתי לקטעים מרתקים בסיפור חייו של אהרן. לקראת השלמת הפרוייקט, אמרו לי חברים מודאגים ששותפו בסוד ההפקה: "מה יהיה כאשר ההפקה תסתיים? איזה אתגר יישאר לאהרן?" "יהיה טוב" - הרגעתי. ואכן, הסרט מסתיים בהכרזה של אהרן "חשבתם ששמעתם הכל? יש לי עוד הרבה סיפורים לספר. כמו שסיימנו ב"ה את הסרט הראשון, נמשיך סרט שני...". ואכן, אהרן החל להעביר לי קטעים מצולמים עבור הסרט השני....

ביום שלישי, נר שלישי של חנוכה, צפרייה העבירה לי סרט שאהרן ביקש ממנה. באותו לילה החזיר אהרן את נשמתו לבורא.

אדם להבל דמה ימיו כצל עובר. קישור לסרט השלושים.

[ליחצו כאן](#)

ישראל שבו – עורך הסרטים

"הילד הזה - זה אני!"

בטקס חלוקת תעודות במכללת שאנן, כנשיא הדירקטוריון ברך אהרן את הבוגרות ואמר: "אני נוהג לשלב בדברי סיפורים מהחיים. העיקרון שלי בשיפוט היה שיפוט שיקומי ולא שיפוט של ענישה. היכן שניתן, נתתי אמון בנער השפוט. לדוגמא, היה נער שנשפט והיה אמור ללכת ישר לבית הסוהר כי היה נגדו "מאסר על תנאי". הבטתי בעיניו והוא הבטיח לי שלא יחזור לפשע. נתתי בו אמון והוא אכן השתקם, הצליח בדרכו ואף הפך לנגד מצטיין בצא הקבע....". ואז לפתע קם אחד מההורים בקהל, גבר לבוש מדי צ.ה.ל. עם דרגות והכריז: "כבוד השופט, הילד הזה - זה אני!". זו אחת מסצנות השיא בסרט **"האבא - השופט המשקם"** ולנוחיות הקוראים מובא כאן בנפרד קישור לסצנה **"הילד הזה - זה אני!"**.

קישורים לסרטונים

"האבא - השופט המשקם"

[ליחצו כאן](#)

"הילד הזה - זה אני!"

[ליחצו כאן](#)

חברים מספרים על אהרן מלמד

[ליחצו כאן](#)

קומזיץ נו"ש בבית שבו תשע"א

[ליחצו כאן](#)

אהרן היה הרוח החיה בכל אירוע. על פי המסורת של החברה שחגגו כל שנה יחד את יום העצמאות בביתנו במורשת, אהרן התכבד בקידוש. כל החבורה הצטרפה לשירת "שהחיינו..."

הרב אליהו בלום

דברים לזכרו ולעילוי נשמתו של אהרון מלמד ז"ל / הרב אליהו בלום

לפני כחודש נסתלק מאיתנו לגנזי מרומים השופט ר' אהרן מלמד ז"ל. אבידה קשה היא לציבור בשכונת נוה שאנן, בה חי ר' אהרן את חייו ולמענה פעל ועשה כה רבות.

אנסה לכתוב כמה מילים לזכרו המבורך ולעילוי נשמתו. בשבת שעברה התחלנו לקרוא בתורה את ספר שמות -חומש הגאולה. בתחילתו של חומש שמות אנו מתוודעים למשה רבנו גואל ישראל. מפסוקי התורה ומדברי חז"ל אנו למדים על תכונה יסודית שהיתה לו למשה רבנו, תכונת האיכפתיות והרגישות לזולת. נראה שמשה נבחר לתפקידו גם מכוחה של תכונה חשובה יסודית זו.

משה יוצא מארמונו של פרעה ורואה בסבלות אחיו - "ויגדל משה ויצא אל אחיו וירא בסבלותם". הוא יכול להישאר מנגד בארמונו הבטוח של פרעה, אך הוא אינו עושה כן. אלא מגיב לסבלותם ומנסה לשפר את מצבם.

כשמשה רבנו רואה את הסנה בוער באש ואיננו אוכל הוא לא נשאר אדיש מנגד אלא סר לראות. רק אז נכתב "וירא ה' כי סר לראות ויקרא אליו אלקים מתוך הסנה" כלומר, אלקים מתגלה למשה רבנו רק אחרי שסר לראות ולא נשאר אדיש למציאות. חז"ל במדרש מתארים כיצד משה רבנו מגיע לאיזור הסנה לאחר שרדף אחרי הגדי האובד, תוך גילוי רחמים ואכפתיות.

לומר לנו, שזהו כוחו של מנהיג שיכול להלך כנגד רוחו של כל אחד ברגישות ובאכפתיות. כשאני מהרהר בדמות האצילה והפעילה של רבי אהרן מלמד ז"ל דומני שהמפגש שלנו איתו עוד בתור ילדים היה תמיד מתוך אחריות ואכפתיות, רגישות ואמפטיה לזולת. הוא התפלל עם הנערים במניין הנוער מתוך אמונה פשוטה שלנוער צריך שיהיה מניין משלו וידע שהנוער צריכים ליווי של מבוגרים, ולכן קבע את מקום תפילותיו עמו שם במניין הנוער של פעם בבניין הישן והפחות נוח.

שנים רבות התקיים קידוש לנערים בשבת בבוקר בביתם של אהרן ז"ל ואשתו דבורה שתבלח"א, כי הם זיהו שיש צורך בין בני הנוער ואם יש צורך אז נרתמים לעניין באהבה. גם בעבודתו בבית המשפט לנוער היה אהרון ז"ל מפורסם באכפתיות הגדולה שגילה לטובת שיקומם של מי שכשלו. הוא ראה בתפקידו כשופט נוער תפקיד שבמהותו הוא חינוכי וטיפול.

כשהיה צורך להקים מרכז לקהילה נרתם רבי אהרון בכל מאודו, היה חלק מהגוף המוביל ובהמשך, כידוע נבחר להיות נשיא המרכז שהמשיך בהובלתו שנים רבות עד עת זקנתו ממש. כחלק מבניין הקהילה, דאג ר' אהרון למשפחות של עולים בהליך קליטתם בארץ בכלל ובקהילת נו"ש בפרט.

תפילותיו ונעימותיו של ר' אהרון ז"ל חיברו רבים לבית הכנסת בכלל ולמניין הנוער בפרט. שנים רבות הוא ניגש לפני התיבה בשבתות ובחגים, בימים נוראים ובאירועים מיוחדים ובקולו הנעים והחם ובנוסחו הרהוט קירב אנשים לבורא עולם.

אין ספק שתורמתו לפיתוח הקהילה, לבניין השכונה ולגיבוש הציבור היהתה מכרעת, מלאה טוב ומשופעת בחסד.

מי יתן לנו תמורתו, יהי זכרו ברוך

רשות העתיקות

רשות העתיקות ומרכז תרבות דתי
שמחים להזמין אתכם להרצאה נוספת
בתחום הארכיאולוגיה

בנושא:

"הפרהיסטוריה על קצה המזלג"

עם המרצה:

ד"ר קירצנר - ארכיאולוג ברשות העתיקות

ביום שני, א' שבט (23.1.23)

בשעה 20:15, כניסה 20 ש"ח

במרכז תרבות דתי לנוער, רח' התיכון 39, חיפה

אבן כל יד
באדיבות אתר מוזיאון ישראלי

הכרמל - אתר רשות הטבע והגנים

באדיבות רשות העתיקות

ט"ו בשבט

"לא פשוט, לא מצליח! / הודיה אגיון רכזת הנוער

אני מרים ידיים "טו בשבט מסמל את הגעגוע לארץ ישראל. בטקס הסעודה נוהגים לאכול מפירות הארץ ולערוך סדר טו בשבט וברכות. במשנה, החג מופיע בפעם הראשונה בזמן בו מתחילה שנה חדשה לאילנות וזה ביחס למצוות החקלאיות הרבות המתקיימות בארץ ישראל כדוגמת מעשר, ביכורים ועוד. כידוע, האדם נמשל לעץ. נשמת האדם סבוכה ומופלאה. אנו פוגשים מסלולים שונים והתנגשויות רבות בחיינו המחייבות אותנו להכריע, בין הטוב לרע, בין האסור כעץ הדעת, למותר. עבודת הנפש היא משימה על זמנית. היא ניתנה לנו כביום היוולדנו והיא משמעות היותנו 'בני אדם'. האדם כחלק מהטבע מתחדש בין עונות. כל דקה שעוברת מספרת סיפור חדש. כמו בטבע, גם אצלנו יש 'תקופות' - שמחות וכאלו שפחות ועוד. הכוח האדיר בנשמה האלוקית שלנו מתגלה דווקא כשאנו ברגעי מכשול, אז פורץ מאיתנו הקול הפנימי- מימד על טבעי שמוביל אותנו אל דרך הפתרון.

לכל אדם יש קול פנימי. השונה בין האנשים- הוא זמן פריצת הקול (1) ועמעות הקול (2) האדם אינו ישות הכוללת בתוכה נשמה, אלא הוא עצמו נשמה, ניצוץ אלוקי, חתיכת אין סוף בלבוש של מחשבות, רגשות והתנהגויות. בעת משבר עלינו לזכור להרים את הראש והידיים, עד שאפילו העלים שבנו לא ינבלו, אלא יישארו מופנים כלפי מעלה" (הגנן והפרי, מיכאל אבולעפיה, עמ' 189) עלינו לזכור שהעלים שבנו מעולם לא ינבלו. אך ככל שנדע להתחבר יותר לעצמנו, להקשיב לקול הפנימי שבנו, נדע על ידי כך להקשר יותר לעלים הללו להתגבר בקלות יותר על משברים וצמתים בחיינו. כשנתחבר לעצמנו ונאהב את עצמנו באמת, כמו שהקב"ה אוהב אותנו נשמע את הקול הפנימי בהיר יותר ומהיר יותר בסיוע לפתרון בצומת ובקושי שבו נפגשנו.

(מהספר: "ימים באים" מעגל השנה עם סיוון רהב מאיר, ומהספר: "הגנן והפרי המדריך הקטן לחיים מאושרים" מיכאל אבולעפיה)

מטיילים עם צביקה

חיפה
Haifa • حیفا

מטיילים
עם צביקה

מרכז תרבות דתי נו"ש חיפה
בהדרכת ד"ר צביקה הר שפר

טיול חורף לצפת ויער ביריה

מחיר מיוחד 165 ₪ (כולל כניסה לאתרים)

יום שני | כ"ב בשבט | 13.2.23

8:00 - יציאה ממרכז תרבות דתי נו"ש - התיכון 40.

מלון מצפה הימים - ביקור בגן תלמוד הצמחים עם אברהם דהאן.

צפת - ביקור בקברי הצדיקים - בנימין הצדיק, נחום איש גמזו

ובניהו בן יהוידע.

מצודת ביריה - הפסקת צהרים, נסיעה בדרך נוף וחלקת הארזים.

עמוקה - תפילת מנחה.

חצור הגלילית.

19:00 - חזרה לחיפה.

יש להצטייד בלבוש חם, מזון ושתייה ליום

החזר כספי עד 6.2.23 - לאחר תאריך יחייב המזמין במלוא מחיר הטיול.
*הטיול בהתאם להנחיות משרד הבריאות | מותנה במינימום משתתפים | מספר מקומות מוגבל
לפרטים: עירית - 0545290230

איילת מלמד

קטעים ממונולוג נוח שאנן של אבא

קטע 1:

כי כשאבא היה פותח את פיו הנברשות של בית הכנסת היו נרעדו, כך אני מספרת לילדי, כך אני זוכרת. את ערגתי אל הימים הנוראים. ימים מכשפים בהם מהלך המלך בשדה, ובא בין הבריות, מכון את ליבם ומבטם אל הדקות שבפעולות. אין אלה ימי אימה, אלא ימים ששמייהם בהירים, ומזגם נאה.

הבולט שבהם, עטור קשתות, ההוא שאבא היה מחייך ואומר שכל עוד הוא מטפס את כל חמש קומותיו הוא ראוי להיקרא "נוער" כשמו של המניין. לימים נקבעה בו מעלית שבת. תחת אותן קשתות, היינו מתפללים, ואיתנו כל המבוגרים שסירבו להתבגר וכמובן, כל חברי התנועה, בני עקיבא, בקהילת הקודש, נווה שאנן.

קטע 2:

שבכל מקום בתפילה שבו יסלסלו החזנים בקול גרוני חזק, הוא ינשום, וינאנח ב "הוי" עמוק, מוקל וכואב כאחד. ובכל מקום שירימו קול, בעלי התפילה האחרים, במארש קופצני, הוא ימולל כמו אקרוטב ווקאלי את ניגוני ירושלים המתוקים בקול עמוק ורם שנשמע רק בתקליטים הישנים מאמריקה של חזנים מהגרים שעשו להם שם בעולם החדש משום שהיו בעלי מסורות עתיקות, קול וקסם אישי וכן רב, ריאות גדולות ומעל לכל, לב רחום עם תהודה של קונטרה בס.

החזן היה מסתלסל ב"אוי אוי אוייוי" ... נח ב"אההה יאי יאי" מדנדן פעמונית כמו תפילת אזכרה "ותשובה-הא ותפילה-הא וצדקה-הא" ונמרץ דופק אגרופו אצל הדוכן הגדול שבבמה המרכזית ב"מעבי-רין" ומסלסל במתלול בענווה "את רוע הגזירה".

קטע 3:

בלשכת ראש העיר נתקבל מכתב נזיפה נזעם, מנומק ומנומס, על ידי השופט ונשיא המרכז הדתי בנווה שאנן על שום שנשתלטו שלטים המסמנים את הדרך לנווה שאנן, ובם נכתב באותיות לעז, נווה עם E ולא נווה עם A, השם ירחם... אבוי לאומר נווה שאנן בשווא נע, על שאין זה הנווה של שאנן, כמו שכנתו נווה יוסף שהיא אכן הנווה של יוסף ארדשטיין, (מנהיג פועלים עברי מתקופת המנדט הבריטי), מדובר בנווה שהוא היה הווה ויהיה נווה שאנן.

איך זכתה קהילה זו בחזן מן הזן הנדיר ההוא, אהה. הסוד היה נעוץ באותה וועדה למינוי שופטים, שביקשה שופט לעיר הצפונית, חיפה, ובחרה בו על פני לא פחות מ-60 מועמדים, בעלי שנים ועקרונות. היה הוא הצעיר והרזה שכולם, אך תבונתו וקיסמו עמדו לו, לא בפעם הראשונה ווודאי שלא בפעם האחרונה. אגרנט בעצמו, שישב בראש אותה הוועדה, פסק בחיור, שאמנם רך ודל הוא בשנים, אך בטוח היה אגרנט זה, שגם זה יעבור לו עם הזמן. וכך נתגלגל, הוא ואשתו האמריקנית היפה והצוחקת, שתיים בנות ובטן הריגונית, שתיים אחיותיים שהן ארץ ושמיים. ובנם החיפאי הראשון, אחי, גבריאל. ירדו מרום הקריה היפהפייה, קריית משה, אל העיר האדומה והפחומה, חיפה.

המשך מעמ' 16

בימי חול היה עטוי אבי גלימת שופטים שחורה, ובימים הנוראים היה מתעטף בלובן הקיטל ובטלית עדינה מעומלנה, מערכת עיטורי כסף לצווארו ופתילים מתפתלים בקצותיה, לבנים ובוהקים תמיד. רק כשהפכתי לרעיי, תמהתי על אותם פתילים, מתבוננת על הטלית שקניתי לבעלי, ליום חתונתנו, נאבקת ללא הועיל בקצותיה המשחירים שהיו מאספים לתוכם כל פיסת אבק ובוץ הנקרית לו בדרכנו... מובן שזוך טליתו של אבא עומדת לשבחה של אמי, שהייתה אשת חיל והיטיבה להחזיק בית ומטבח וסלון אירוח וילדים שישה, מצעים רכים ונקיים וחיים של שפעת טוב, רוחב לב ופנים שוחקות בתוך הבית ומחוצה לו והפכה את בית השופט לאבן שואבת לכל הנזקים ושאינם נזקים, לאנשי שם ולצעירי השכונה שראו בביתנו מעין בית שכונתי, שדלתו תמיד פתוחה לקבל שבים, גם כששבו שוב. ושוב. והמקרה תמיד מזמין ומלא בכל טוב, מה שאמא הייתה מתעקשת לכוונת בהקטנה מכוונת "שאריות" או בשפתה "left overs". כל מה שעשה אבא, אם ללכת בגופיית רשת או במכנסיים קצרים מקופלים עד אמצע הירך, או להחליף בגד ים מאחרי מכונית חונה או לצעוק על מקלט הטלוויזיה, או בכלל, להיות בן אנוש. כל מה שעשה אבא, התקבל בחיבוק רחב ובהערכה מופגנת והידבקות במידותיו ובמנהגיו. הנשים היו עומדות חסרות אונים מול האמירה הנוקבת של בעליהן "נו, גם השופט יוצא אל המרכול במכנסיים קצרים".

קטע 4 :

איך הצליח אותו צעיר ירושלמי הנושא על גבו שושלת חזנים עוד מוויטבסק אשר ברוסיה הלבנה, עוד מבית סבו, הרב הראשי, שדמות דיוקנו מעטרת את ציוריי המקור של מארק שגאל, הוא וכבשה וכינור, אותו שגאל שמשר במכחולו חתנים אל העל, ממש כמו אבי, החתן החזן הצעיר שהיה מושך בקולו קהילה שלמה, וזו הקהילה, הייתה מתנערת מעפר ומחטאי היומיום, להגיו וטרדותיו, מתפעלת בתפילה, מזדככת בתחנונים ומשתפכת בדמעות מול יושב המרומים. היו מתגבהים אלה, כל ימי אלול וראשה של שנה, ועד צאת יום הכיפורים כבר נידמו למלאכים, שרים בקולות שלובים אצל ההיכל, איטיים ומדויקים בתנועותיהם, כבעלי תפילה מיומנים, ונשותיהם היו מתייפחות ממרום עזרתן, מלוות כבנות לוי, מעטרות בקולותיהם של שבעה מינים את אותה התפילה הנישאת בקלות על גבי קול התמיד של אבא. קולו של אבא ונוסחיו היו שגורים על שפתותיהם כחלב אם, ולרגע אחד של זמנים יפים ונוראים בראשה של שנה, היו הם, נעימים לי כמו יקיצה מאוחרת של שבת במיטה של אמא.

קהילה יקרה.

"הלוא תדעו כי שר וגדול נפל היום הזה בישראל" (שמואל ב, ג).

מי ימלל גבורות וזכויות, של האי גברא רבה - השופט, נשיא בית המשפט לנוער; ממקימי מניין הנוער ומרכז תרבות דתי; יקיר העיר חיפה ובעל תפילה נפלא במשך עשרות שנים במניין הנוער. מניע אין ספור יוזמות ומפעלים שהאירו את העולם - רבי אהרון מלמד ז"ל. המנוח היקר נפטר בתאריך כז בכסלו - זך בכסלו. ואכן, אהרון מלמד, כאהרון הכהן, היה זך נפש וטהור רוח. אציל ומורם מעם, אך מאיר פנים לכל בריה. מלא גאון והדר אך איכפתי ורגיש לזולת, ומקבל כל אדם בסבר פנים יפות.

לא זה המקום להאריך בשבחיו ובתיאור אישיותו הנפלאה, רק נזכור שחג החנוכה מלמד אותנו מהי **כוחה של מורשת**. לכאורה, החג היה אמור להתבטל אחר חורבן בית שני שהרי מה הטעם לחגוג את טיהור המקדש לאחר שהוא כבר איננו? אלא שדברים שאדם עושה ויש להם ערך אלוהי **אינם בטלים עם מותו** והם ממשיכים להאיר לנצח נצחים. יודעים אנו שאישיותו הדגולה ומפעליו הרבים ימשיכו להיות עמוד האש שהולך לפני מחנינו, גם אם מי שהדליק את האש הסתלק מאיתנו. נתפלל שהקב"ה ישלח תנחומים למשפחה, לקרובים, למכרים הרבים ולקהילתנו כולה; ויזכנו לימים שבהם תימחה דמעה מעל כל פנים.

אברהם-ממוש סלע

פרידה מאהרון מלמד במלאת שלושים להסתלקותו המצערות / אברהם-ממוש סלע

שלום לך אהרון, חברי היקר והאהוב, וחבר אמיתי של כולם.

אמנם, הפרש הגילים ביננו, גדול (ח"י שנים). אך בזכות התייחסותך האוהבת לכל אחד ואחת, ובזכות הפעילות הקהילתית הרבה והמשותפת, כששנינו רואים עין בעין את טובת הקהילה, הפכנו מהר מאד לחברים טובים, במהלך תקופה שנמשכה **כשישים ושבע שנים**.

קורות חיך בשכונה, הם הם בעצם, קורות חייה של קהילתנו"ש.

כשהגעתי לשכונה, כשופט נוער צעיר (בן 25), הפעילות הקהילתית הראשונה שלך, היתה - יחד עם חברך הטוב אשר וגנברג ז"ל, (שהיה קצין מבחן מחוזי לנוער), הקמת "מנין הנוער", בתשכ"א - 1961. אני הייתי אז בכתה ז', תלמיד של ה-מחנכת שלנו, אלישבע ז"ל, אשתו של אשר, ובתו של מוסד השכונה, מר אריה בן-צבי ז"ל.

בעזרתם "שמת עין" על פוטנציאל הפעילים בכתות ז' ו- ח' בבי"ס רמב"ם: בני רוזנבאום, אליעזר רינגר ואנוכי, שהיינו גבאים בתפילת שחרית, כל השבוע, בבית הספר. ידעת גם שאנחנו חיים את הגבאות בבית ונקבל את התמיכה מהאבות שלנו.

בני רוזנבאום היה בנו של ראובן רוזנבאום ז"ל, שהיה גבאי ביכ"נ רמב"ם. אני הייתי אז "הבן של עוזי" - אבי מורי שהיה גבאי המניין הראשון ומתרים ל"קמחא דפסחא" ולקופת גמילות החסד הקהילתית, ("זכרון יהודה") שבמהלך השנים סייעה כלכלית למאות משפחות.

מבחינתי האישית, אתה קלטת מהר מאד את ההתאמה שלי לצוות הקמת מנין הנוער, ולתפקודי כגבאי, כמי שדם הגבאות, זורם בעורקיו כבר מלידה. עד מהרה ראיתי בך מעין "אח בוגר" בכל פעילות הקהילתית הענפה שלנו.

ככלל, הארת פנים לכל אדם והקרנת חום ואהבה לכולם.

יחד עם אשר, עיצבת את התפילה במניין הנוער, בנוסח הציונות הדתית, כאשר במרכז השירה בציבור של חלקים רבים בתפילה, **בשיתוף מלא של כל המתפללים וכל המתפללות**. משכננו היה בכתה אחת בקומה ראשונה של בי"ס "רמב"ם", ומיד כשנבנתה הקומה השניה, דאגת שמניין הנוער יקבל את שתי הכתות המחוברות בקומה. דאגת גם שכל שליחי הציבור יהיו רק בני הנוער. כאשר הגיעו לשכונה משפחות חדשות, והקהילה גדלה, עד מהרה הוקם בעזרתך **"מנין הצעירים"**, ע"י יוצאי ביכ"נ רמב"ם ויוצאי המניין הראשון ומנין הנוער. אלה כמובן אימצו מיד את סגנון התפילה שעיצבת - שירה בציבור.

שנים רבות אתה ורעייתך דבורה הנפלאה, שתבדל לחיים ארוכים ובריאים, אירחתם בביתכם, **כל שבת**, עשרות ילדים שבאו לשמוע קידוש, להתכבד, והעיקר - לשמוע שיעור מרתק בפרשת השבוע.

במשך שנים רבות, אתם קלטתם בביתכם **עשרות משפחות** של עולים חדשים. ארחתם אותם וליוויתם אותם בהשגת דירה, ובהשגת מקומות עבודה מתאימים. הייתם עבורם "הורים מאמצים", ואוזן קשבת לכל פניותיהם וצורכיהם. פעילות זו, היא היא שסייעה להם מאד בקליטתם בארץ.

למעלה מארבעים שנה עברת לפני התיבה, כבעל תפילה מעולה. קולך הנעים ומנגינותיך, והרגש שהבעת בתפילתך, גרמו לנו להתעלות בתפילות ובכוונות התפילות, כשהשיא היה בתפילות הימים הנוראים. במהלך כל השנים, כשאנחנו פוגשים בכל הארץ, מתפללים לשעבר במניין הנוער, הם מציינים את תפילותיך ומדגישים את חסרונם.

המשך מע"מ 19

והנה אנקדוטה הממחישה זאת:

לפני שנים רבות נפטרה חמותי ז"ל, וחמי ז"ל גר איתנו בדירתנו. בשנה הראשונה, בימים הנוראים הוא התפלל איתנו במניין הנוער, במקום בביכ"נ רמב"ם. כשסיימת בתפילה את הפיוט על עשרת הרוגי מלכות - "אלה אזכרה", אמר לי חמי בקול חנוק מדמעות "כזאת תפילה של עשרת הרוגי מלכות, עוד לא שמעתי בכל ימי חיי".

"ברכת החודש" שלך הפכה לנכס צאן ברזל במניין הנוער, עד היום. כמה שמחנו, בשנים האחרונות, כאשר למרות שכבר לא יכולת לעמוד ולהיות שליח ציבור, עשית את המאמץ, ועברת לפני התיבה ל"ברכת החודש" בלבד, ולא הפסדנו אותך. מעולם לא שקטת על שמריך. יזמת, ויחד עם אחרים ביצעת, מסיבות חנוכה קהילתיות וכן פעילויות נוספות לטובת הקהילה, ע"י צעירי הקהילה. כך נוצרה ביוזמתך מסורת של פעילות קהילתית. על הבסיס הזה

בבנתה תשתית קהילתית ענפה, שכללה גם מערכת של שעורי תורה ושל פעילות הזמן הפנוי.

יזמת הקמת מרכז קהילתי דתי, שייתן אכסניה לכל הפעילות, ויאפשר להרחיב אותה.

וכשקופת חולים פינתה את המבנה שלה, שעמד בין בי"ס רמב"ם לביכ"נ רמב"ם, אתה שכנעת את ראש העיר דאז - אבא חושי ז"ל, להעמיד את המבנה לטובת בית הכנסת לנוער. ולא סתם, **אלא שכנעת אותו** להקים גוף ציבורי כלל שכונתי, (אף לא אדם דתי אחד בתוכו), אשר אימץ את יוזמתך המבורכת, לבנות במקום משכן קבע של ביכ"נ לנוער ומרכז קהילתי דתי לצעירים, ולמשפחות צעירות.

ההצלחה הזאת שלך, הפתיעה מאד את כל אנשי עיריית חיפה, שרובם היו מפא"יניקים ומפ"מניקים סוציאליסטים, שמעולם לא אהדו את הציבור הדתי (בלשון המעטה). גם אנחנו בציבור הדתי שדי סבל מהיחס האנטי דתי, (עוד מתקופת המנדט), הופתענו לטובה מהטקטיקה שלך לשכנע את אבא חושי, ראש "חיפה האדומה", להפוך את עורו ולתת תמיכה גדולה לדתיים.

כאן למדתי ממך כלי חשוב ב"אמנות השכנוע", אותו לימדתי אחר כך עשרות שנים באוניברסיטה ובסדנאות לעבודת צוות, ולמיומנויות ניהול, והוא: להוכיח לזולת שכאשר הוא פועל כפי שאני מציע, או מבקש - הוא בעצם משיג את המטרה שלו עצמו.

הראית לכל אותם אנשים שכאשר הם פועלים למען הקמת ביכ"נ לנוער ולמרכז קהילתי דתי - הם נתפשים כדואגים לכלל הציבור, ולא רק לרוב הציבור שהוא לא-דתי, ובכך מוכיחים את הוגנותם הציבורית וממלאים את תפקידם נאמנה.

ברור ששכנעת אותם, יוזמתך התקבלה בברכה רבה, קיבלנו את המגרש, ובנינו עליו את המרכז. נרשמנו כעמותה, כחוק, ובראשותך הקמנו הנהלה ציבורית, כאשר יושב הראש, הפעיל והמוביל, היה פרופ' אליעזר רובינזון יבדל"א.

בכל אותן עשרות השנים הוכחת לנו מהי אתיקה מקצועית, כאשר הקפדת ביותר לקיים באמונה את חובותיך כשופט.

מעולם לא היית מעורב בנושאים הכספיים, ולא הסכמת לכל קשר לנושא. למרות שחלק ניכר מעבודתנו כהנהלת המרכז, היה גיוס כספים להקמת הבית, אתה היית מנותק מהם לחלוטין. מאז חנוכת הבית של המרכז, כאשר לכאורה יכולת לשקוט ולהנות מן המוגמר, היה לך חשוב מאד להמשיך להיות מעורב, לתת רעיונות ולסייע בעיצוב התכנים.

ה"בייבי" שלך נשאר "בייבי" שלך. יחד עם תמיכתך הפעילה בהזרמת דם צעיר לניהול המרכז ולהפעלתו.

השכלת תמיד להיות מעורב אך לא מתערב.

ברכה עינת

פרידה מאהרון ז"ל

שבת בבוקר, עשר וחצי. חבורה הומיה ומתרגשת של בנים ובנות, מתכנסת בבית משפחת מלמד. חלקנו מתביישים, חלקנו קצת יותר עם ביטחון עצמי, עומדים מסביבו של אהרון, שמקדש על היין בקולו החם והעמוק, ולצידו דבורה, שתיבדל לחיים ארוכים, מחלקת לנו צלחות עם בייגלה ועוגיות קטנות. לא שבת אחת או שתיים, אלא שנים כך. בערך מגיל 10 ועד לגיל 15. שבת אחר שבת מגיעים לשמוע פרשת שבוע בסלון של משפחת מלמד מפי אהרון. כל השבוע לקראת פרשת השבוע הזו, למדתי את רש"י, נחמה לייבוביץ' ופרשנים אחרים, כדי שאוכל לענות על שאלותיו של אהרון. כשאהרון דיבר אלינו, פניו הפיקו אור מיוחד, שנגע בלבבות שלנו. הגישה שלו, הרחומה, המבינה, שמנסה למצוא תמיד נקודת זכות אצל האדם, חדרה אלינו, והיא מלווה אותי עד היום. אך לא רק פרשת שבוע. אהרון ותפילות תמיד היו מחוברים אצלי. ברכת החודש, לה חיכיתי כ"כ. מדי חודש עד היום, כשאני מתפללת תפילה זו, אני יכולה רק לשיר לעצמי בשקט את הניגון שלו: "חיים שתהא בנו אהבת תורה..." הוא חזר והדגיש את המשפט הזה שלוש פעמים. אהבת תורה היתה באמת נר לרגליו. הנוסח שלו היה - "מי שעשה ניסים לאבותינו ולנו, וגאל אותנו מעבדות לחירות". היה שונה מעט מהנוסח המקובל, ותמיד הרגשתי ממנה את תחושת הנס והגאולה שאהרון חש לגבי הקמת המדינה.

אבל גולת הכותרת בשבילי היו תפילות הימים הנוראים של אהרון. לא משנה בכלל מי יהיה החזן. בשעת "ונתנה תוקף" אני תמיד אשמע את הקול והמנגינה שלו. ארבע בנותיי ואני עומדות דבוקות זו לזו ואומרות כולנו בלחש ביחד איתו - "ובשופר גדול ייתקע, וקול דממה דקה יישמע"..." "אמת כי אתה הוא יוצרם ואתה יודע יצרם, כי הם בשר ודם..." מי כמוהו הכיר את חולשותיו של האדם. קולו לעיתים רך, מתחנן, מבקש מריבוננו של עולם חיים וחמלה ורחמים על עמו. ולעיתים תקיף ודורש, "ותשובה ותפילה וצדקה, מעבירין את רוע הגזירה". לעד, אני ובנותיי נשמע בליבנו את האגרוף שלו הדופק על עמוד התפילה ברגע המסויים. בדיוק באמצע המלה "מעבירין". אבל לא רק אנחנו. כל הקהל היה מרוגש, ודמעות עמדו בעיני רבים, ששרו ביחד איתו את המלים העוצמתיות הללו.

אהרון היה שנים רבות החבר הכי טוב של אבא שלי. לא היה מקום בארץ שלא טיילו בו ביחד, אם בקבוצה ואם כשני זוגות, ביחד עם אמי ועם דבורה. אבא שלי נהג, ואהרון ניווט וכיוון. אבא שלי יזם, ארגן והתלהב, ואהרון נטע בו את הכוחות ואת הביטחון שהוא יכול להנהיג. אני בטוחה, שהם כ"כ שמחו להיפגש למעלה, והם יושבים בחבורה שם, ומעלים זכרונות.

כששמענו על פטירתו של אהרון, ועצב רב עטף את כל משפחתי, יערה בתי כתבה את המשפט - "באין מליץ יושר מול מגיד פשע..". אהרון, שתהא מליץ יושר עבור כל הקהילה היפה שהקמת בנוה שאנן. לי דמותך, שעוררה בי תמיד השראה וביטחון, שאם אתה כאן, הכל יהיה בסדר, שיש דין ויש דיין, ושנכון לתת אמון באנשים ולמצוא בהם את הטוב, תחסר מאוד מאוד.

איש גדול היה בינינו, ואיננו עוד.

יהי זכרו ברוך.

ניר שער - מנהל המרכז

הצדיקים הטהורים

אינם קובלים על הרשעה אלא מוסיפים צדק,
אינם קובלים על הכפירה אלא מוסיפים אמונה,
אינם קובלים על הבערות אלא מוסיפים חוכמה.
(ערפילי טוהר עמוד ל"ט)

מיהו צדיק? מחדש לנו הרב קוק שצדיקות אמיתית איננה מתבטאת בדיבורים, אנשים שקובלים (מתלוננים) יש בכל מקום- מה הבעיה להתלונן?!
צדיק אמיתי הוא אדם שעושה- כאשר הוא רואה מקום שנעשה עוול הוא עושה צדק כנגד.
כאשר הוא עושה זאת הוא משפיע את השפעתו הגדולה הרבה יותר מכך שיבוא ויצעק על הרוע.
אם יש מקום של רוע בעולם איננו צריכים להצטרף לרוע ואיננו צריכים לצעוק כנגדו, עלינו להשתדל ולהוסיף טוב ובע"ה הדבר יפעל את פעולתו.

לפעמים האמירות של הרב קוק נכתבו כאילו לא במחזותינו, לי באופן אישי המשפטים הללו ממש התחברו עם דמותו של ר' אהרן. הכרתי אדם מיוחד, תלמיד חכם, נעים הליכות הגון וישר.

אדם שאהב את הבריות. היה ממקימי המרכז ופעל רבות למענו. לא פעם התייעצתי איתו והיה לי אוזן קשבת בענייני המרכז ובכלל.
בכל מקום אשר נמצא הוסיף אמונה, צדק וחכמה .
יהי זכרו ברוך...